

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2023. szeptember 28.*

„Fellebbezés – Állami támogatás – Az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja – A svéd légi közlekedési piac – A Svéd Királyság által a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben egy légitársaság javára nyújtott támogatás – Állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret – Rulírozó hitelkeretre vonatkozó állami garancia – Kifogást nem emelő európai bizottsági határozat – Egyetlen károsult által elszenvedett károk helyreállítására szolgáló támogatás – Az arányosság elve és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve – A letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadsága”

A C-320/21. P. sz. ügyben,

a **Ryanair DAC** (székhelye: Swords [Írország], képviselik kezdetben: V. Blanc, F.-C. Laprèvote, E. Vahida avocats, I.-G. Metaxas-Maranghidis díkigoros és S. Rating abogado, később: V. Blanc, F.-C. Laprèvote, E. Vahida avocats, I.-G. Metaxas-Maranghidis díkigoros, D. Pérez de Lamo és S. Rating abogados)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2021. május 21-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: L. Flynn, S. Noë és F. Tomat, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Francia Köztársaság** (képviselek kezdetben: A.-L. Desjonquères, P. Dodeller, A. Ferrand és N. Vincent, meghatalmazotti minőségben, később: A.-L. Desjonquères és N. Vincent, meghatalmazotti minőségben, végül: A.-L. Desjonquères, meghatalmazotti minőségben),

a **Svéd Királyság** (képviselek kezdetben: O. Simonsson, H. Eklinder, J. Lundberg, C. Meyer-Seitz, M. Salborn Hodgson, R. Shahsavan Eriksson, H. Shev és A. Runeskjöld, meghatalmazotti minőségben, később: O. Simonsson, H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, M. Salborn Hodgson, R. Shahsavan Eriksson, H. Shev és A. Runeskjöld, meghatalmazotti minőségben),

a **SAS AB** (székhelye: Stockholm [Svédország], képviselik: A. Lundmark és F. Sjövall advokater)

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, L. S. Rossi, J.-C. Bonichot, S. Rodin (előadó) és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: G. Pitruzzella,

hivatalvezető: M. Longar tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. szeptember 14-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2023. január 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Ryanair DAC az Európai Unió Törvényszékének 2021. április 14-i Ryanair kontra Bizottság (SAS, Svédország; Covid19) ítéletének (T-379/20, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2021:195) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az SA.57061 (2020/N) – Svédország – A Covid19-világjárvány által a SAS AB számára okozott károk megtérítése – állami támogatásról szóló, 2020. április 24-i C(2020) 2784 final bizottsági határozat (HL 2020. C 220., 9. o.; a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránt benyújtott keresetét.

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 2 A jogvitának a megtámadott ítéletből kitűnő előzményei a következőkben foglalhatók össze.
- 3 2020. április 11-én a Bizottság elfogadta az SA.56812 (2020/N) – Svédország – Covid19: Hitelgarancia-rendszer a légitársaságok számára – állami támogatásról szóló, C(2020) 2366 final határozatot, amelyben az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján az egyes légitársaságok számára nyújtott hitelgarancia-rendszer (HL 2020. C 269., 1. o., a továbbiakban: svéd támogatási program) formájában nyújtott, a Svéd Királyság által 2020. április 3-án bejelentett támogatási intézkedést engedélyezett. E rendszer célja az volt, hogy azon légitársaságok számára, amelyek fontosak Svédország „összeköttetésének” biztosítása szempontjából, és amelyek részére a svéd hatóságok működési engedélyt adtak ki, állami garanciával elegendő likviditást biztosítsanak ahhoz, hogy gazdasági tevékenységüket a Covid19-világjárvány alatt és után is fenntartsák.
- 4 2020. április 21-én a Svéd Királyság az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megfelelően bejelentett a Bizottságnak egy legfeljebb 1,5 milliárd svéd korona (SEK) (hozzávetőleg 137 millió euró) összegű rülirozó hitelkeretre vonatkozó garancia formájában a SAS AB javára nyújtott támogatásra vonatkozó intézkedést (a továbbiakban: vitatott intézkedés), azzal az indokkal, hogy e légitársaság nehézségekbe ütközik a hitelintézetek által a svéd támogatási program keretében nyújtott kölcsönök felvétele során. Ezen intézkedés célja az volt, hogy részlegesen megtérítse a SAS részére a Covid19-világjárvánnyal összefüggő utazási korlátozások bevezetése nyomán a járatainak törléséből vagy átütemezéséből eredő kárt.

- 5 2020. április 24-én a Bizottság elfogadta a vitatott határozatot, amelyben a szóban forgó intézkedést az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 6 A Törvényszék Hivatalához 2020. június 19-én benyújtott keresetlevelével a Ryanair keresetet terjesztett elő a vitatott határozat megsemmisítése iránt.
- 7 Keresete alátámasztása érdekében a Ryanair öt jogalapra hivatkozott, amelyek közül az első azon alapult, hogy a Bizottság megsértette azt a követelményt, amely szerint az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatások nem egyetlen károsult által elszenvedett károk helyreállítására irányulnak; a második jogalap azon alapult, hogy a szóban forgó intézkedés nem az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontján alapult, és a Bizottság tévesen állapította meg, hogy ezen intézkedés arányos volt a Covid19-világjárvány által a SAS számára okozott károkra tekintettel; a harmadik azon alapult, hogy a Bizottság megsértette az Európai Unión belüli légi közlekedés liberalizációjára vonatkozó különböző rendelkezéseket; a negyedik azon alapult, hogy a Bizottság megsértette az eljárási jogait azzal, hogy megtagadta a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását olyan komoly nehézségek fennállása ellenére, amelyeknek ilyen eljárás megindításához kellett volna vezetniük; az ötödik pedig azon alapult, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ 296. cikk második bekezdését.
- 8 Tekintettel különösen az ezen eljárás gyorsított eljáráskénti engedélyezéséhez vezető megfontolásokra, valamint arra, hogy milyen jelentőség fűződik az ügy érdemére vonatkozó gyors válaszhoz mind a Ryanair, mind pedig a Bizottság és a Svéd Királyság számára, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy először is meg kell vizsgálni a kereset megalapozottságát, anélkül hogy előzetesen határozni kellene annak elfogadhatóságáról.
- 9 A Törvényszék a megtámadott ítéletben a Ryanair által felhozott első, második, harmadik és ötödik jogalapot mint megalapozatlant elutasította. A negyedik jogalapot illetően többek között az első, a második és a harmadik jogalap elutasításához vezető indokokra tekintettel úgy ítélte meg, hogy annak megalapozottságát nem szükséges megvizsgálni. Következésképpen a Törvényszék a keresetet teljes egészében elutasította, anélkül hogy határozott volna e kereset elfogadhatóságáról.

A felek kérelmei a Bíróság előtt

- 10 Fellebbezésében a Ryanair azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - semmisítse meg a vitatott határozatot, és
 - a Bizottságot, valamint az elsőfokú eljárásba beavatkozó feleket kötelezze a költségek viselésére,
 - másodlagosan, a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, és az elsőfokú eljárásban és a fellebbezési eljárásban felmerült költségekről jelenleg ne határozzon.

- 11 A Bizottság, a Svéd Királyság és a SAS azt kéri, hogy a Bíróság:
 - utasítsa el a fellebbezést és
 - a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.
- 12 A Francia Köztársaság a fellebbezés elutasítását kéri a Bíróságtól.

A fellebbezésről

- 13 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Ryanair hat jogalapra hivatkozik. Az első jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy határozott, hogy elutasítja a fellebbező azon érvét, amely szerint az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatások nem egyetlen károsult által elszenvedett károk megtérítésére irányulnak. A második jogalap a Covid19-világjárvány által a SAS-nak okozott károkat illetően az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának és az arányosság elvének alkalmazása során elkövetett téves jogalkalmazáson és a tények nyilvánvaló elferdítésén alapul. A harmadik jogalap téves jogalkalmazáson alapul, amennyiben a Törvényszék tévesen utasította el a Ryanairnek a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére alapított érvét. A negyedik jogalap téves jogalkalmazáson és a tények nyilvánvaló elferdítésén alapul, amikor a Törvényszék úgy határozott, hogy elutasítja a fellebbezőnek a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának megsértésére vonatkozó érvét. Az ötödik jogalap téves jogalkalmazáson és a tények nyilvánvaló elferdítésén alapul, amikor a Törvényszék úgy határozott, hogy érdemben nem vizsgálja meg az első fokon benyújtott kereset negyedik, a fellebbező eljárási jogainak megsértésére alapított jogalapját. A hatodik jogalap téves jogalkalmazáson és a tények nyilvánvaló elferdítésén alapul, amennyiben a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Bizottság nem sértette meg az EUMSZ 296. cikk második bekezdése alapján őt terhelő indokolási kötelezettséget.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 14 Első jogalapjával, amely a megtámadott ítélet 22–27. pontjára vonatkozik, a Ryanair lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor tévesen azt állapította meg, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatás valamely rendkívüli esemény egyetlen károsultját ért károk helyreállítására irányulhat, jöllehet ezen esemény e károsult versenytársait, így a fellebbezőt is érintette.
- 15 A Ryanair szerint a megtámadott ítélet 23. és 24. pontjában kifejtett indokok nem igazolják az első fokon benyújtott keresete első jogalapjának elutasítását. Nem arról a kérdésről van szó, hogy a Svéd Királyságnak több támogatást kellett volna-e nyújtania, hanem inkább arról, hogy e tagállamnak egyáltalán támogatást kellett volna-e nyújtania a SAS-nak. Az a tény, hogy valamely tagállam soha nem köteles támogatást nyújtani, nem igazolhatja azt, hogy az ilyen támogatást a releváns jogalap, azaz az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja megsértésével nyújtja. Ugyanígy nem az a kérdés, hogy a támogatás a rendkívüli esemény által okozott teljes kárt fedezi-e, hanem az, hogy azt az adott piacon működő valamennyi versenytárs vállalkozásnak nyújtják-e, amely e kárt elszenvedte, vagy egy, önkényesen kiválasztott vállalkozásnak, mivel ez utóbbi eset nem minősül e rendelkezés helyes alkalmazásának.

- 16 A Ryanair előadja, hogy a Törvényszéknek meg kellett volna állapítania, hogy ezen érv megalapozottságát megerősíti az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának egyértelmű megfogalmazása és rendszere, amely pontot szigorúan kell értelmezni, valamint a Bizottságnak a Covid19-világjárványt megelőző határozathozatali gyakorlata is. E tekintetben e rendelkezésnek éppen az a célja, hogy lehetővé tegye a tagállamok számára, hogy „végső biztosítóként” járjanak el, amennyiben a természeti csapásokhoz vagy más rendkívüli eseményekhez kapcsolódó kockázatot a piaci vállalkozások nem tudják fedezni. Ebben az esetben minden egyes állam alapvető gazdasági szerepéről van szó. Ez a „végső biztosító” funkció fogalmilag azt feltételezi, hogy az állam ugyanolyan védelmet nyújt – *ceteris paribus* – minden vállalkozás számára, amely ki van téve az alapul szolgáló kockázatnak. Az az állam, amely csak kisszámú vállalkozásnak vagy – mint a jelen esetben – egyetlen vállalkozásnak nyújt védelmet, már nem végső biztosítóként jár el, hanem más általános politikai okok, mint például iparpolitikai okok miatt.
- 17 Márpedig a Ryanair szerint a különböző általános politikai célkitűzéseknek valamely tagállam által az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatás révén történő egyidejű követése gyengíti a rendkívüli esemény, a károk és a nyújtott támogatás közötti közvetlen kapcsolatot, mivel az ilyen kapcsolat e rendelkezés alkalmazásának alapvető feltétele, mivel az tisztán kompenzációs logikán alapul.
- 18 A Bizottság, a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság azt állítja, hogy az első fellebbezési jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 19 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a vitatott határozat a szóban forgó intézkedést a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján, amely ilyen összeegyeztethetőséget ír elő „a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott” támogatások esetében.
- 20 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy mivel az állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetlenségének az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében rögzített általános elvétől való eltérésről van szó, e cikk (2) bekezdésének b) pontját szigorúan kell értelmezni. A Bíróság ennél fogva különösen úgy ítélte meg, hogy ez utóbbi rendelkezések értelmében egyedül a természeti csapások vagy más rendkívüli események által közvetlenül okozott károk téríthetők meg. Ebből következik, hogy közvetlen kapcsolatnak kell fennállnia a rendkívüli események által okozott károk és az állami támogatás között, továbbá szükséges az érintett gazdasági szereplők által elszenvedett károk lehető legpontosabb felmérése is (lásd ebben az értelemben: 2006. február 23-i Atzeni és társai ítélet, C-346/03 és C-529/03, EU:C:2006:130, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 21 A Ryanair szerint abban az esetben, ha valamely tagállam úgy dönt, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján támogatási intézkedéseket fogad el, köteles ezt megtenni valamennyi károsult vállalkozással szemben.
- 22 E tekintetben, bár kétségtelen, hogy az e rendelkezésben szereplő eltérést szigorúan kell értelmezni, ez nem jelenti azt, hogy az eltérés meghatározására használt kifejezéseket oly módon kell értelmezni, hogy azok ne tudják kifejteni hatásukat, mivel az eltérést úgy kell értelmezni, hogy összhangban álljon az általa elérni kívánt célokkal (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i Fastweb ítélet, C-19/13, EU:C:2014:2194, 40. pont).

- 23 Márpedig az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának az e rendelkezés céljával összefüggésben értelmezett szövegéből egyáltalán nem tűnik ki, hogy e rendelkezés értelmében kizárólag olyan támogatást lehet a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítani, amelyet a többek között rendkívüli esemény által okozott károkkal érintett összes vállalkozásnak nyújtanak. Ugyanis, még ha a támogatást csak egyetlen vállalkozásnak nyújtják is, a támogatás adott esetben e károk helyreállítására irányulhat, és az uniós joggal összhangban teljes mértékben megfelelnet az említett rendelkezésben kifejezetten előírt célkitűzésnek.
- 24 Ennélfogva, amint arra a főtanácsnok az indítványának 17. pontjában lényegében rámutatott, az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja által követett cél, amely a valamely rendkívüli esemény által közvetlenül okozott hátrányok ellentételezésére irányul, nem zárja ki, hogy valamely tagállam – anélkül, hogy ezt valamely vállalkozásnak a versenytársaival szembeni előnyben részesítésére irányuló szándék vezérelte volna – az e rendelkezés alapján elfogadott intézkedés tekintetében, objektív okokból csak egyetlen vállalkozást választhasson ki kedvezményezettként.
- 25 Az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának ezzel ellentétes értelmezése egyébként nagy mértékben megfosztaná e rendelkezést a hatékony érvényesülésétől. Ha ugyanis e rendelkezés csupán arra biztosítana lehetőséget a tagállam számára, hogy valamely rendkívüli esemény valamennyi károsultjának nyújtson támogatást, anélkül hogy e támogatást korlátozott számú vállalkozásnak vagy akár csak egynek is biztosíthatná, az gyakran visszatartaná a tagállamokat attól, hogy éljenek e lehetőséggel azon költségek miatt, amelyekkel a tagállam joghatósága alá tartozó, kárt szenvedett összes vállalkozás számára ilyen körülmények között történő jelentős támogatásnyújtás járna.
- 26 A fenti megfontolásokból következik, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontját nem lehet a Ryanair által támogatott módon értelmezni anélkül, hogy ne sérülne e rendelkezés célja és hatékony érvényesülése.
- 27 Mindemellett, mivel a Ryanair az első jogalapjának alátámasztása érdekében lényegében arra hivatkozik, hogy az a tagállam, amely az említett rendelkezés alapján csak néhány olyan vállalkozásnak nyújtana támogatást, amelyet a rendkívüli esemény hátrányosan érintett, vagy akár csak e vállalkozások egyikének, nem az ugyanezen rendelkezés által követett célt követi, vagyis az ilyen esemény következtében okozott károk orvoslását, hanem az általános politikai célkitűzéseket, ami ezenkívül gyengítené a rendkívüli esemény által okozott károk és a nyújtott támogatás közötti szükséges közvetlen kapcsolatot, emlékeztetni kell arra, hogy – amint az lényegében a jelen ítélet 20. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik – valamely támogatási intézkedés csak akkor nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése szerinti eltérés alapján, ha annak valamennyi alkalmazási feltétele teljesül, ami többek között azt jelenti, hogy az intézkedés hozzájárul az abban szereplő célkitűzés megvalósításához, és arányos az elérni kívánt céllal.
- 28 Ebből következik, amint arra a főtanácsnok az indítványának 17. pontjában lényegében rámutatott, hogy nem tekinthetők a belső piaccal összeegyeztethetőnek az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatási intézkedések, amelyek ugyan rendkívüli esemény miatt elszenvedett károk helyreállítására irányulnak, de valójában önkényes vagy e célkitűzéstől idegen megfontolásokon alapulnak, mint például azon a szándékon, hogy az említett célkitűzéshez nem kapcsolódó okokból előnyben részesítsenek valamely vállalkozást, különösen a versenytársaikhoz képest, például egy olyan vállalkozást, amely már a szóban forgó esemény bekövetkezése előtt is nehéz helyzetben volt.

- 29 Következésképpen, ha valamely támogatási intézkedés összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján történő vizsgálata során a Bizottság többek között azt állapítaná meg, hogy a kedvezményezett kiválasztása nem felel meg az e rendelkezésben említett, többek között egy rendkívüli esemény által közvetlenül okozott károk ellentételezésére irányuló célkitűzésnek, és így ténylegesen nem az e cél elérésére irányuló törekvésnek, hanem azon kívül álló más megfontolásoknak felel meg, az említett intézkedés nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek az említett rendelkezéssel bevezetett eltérés alapján.
- 30 E tekintetben az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése alapján nyújtott támogatásnak szükségesnek kell lennie az e rendelkezésben meghatározott célok eléréséhez, így nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek az olyan támogatás, amely a kedvezményezett vállalkozás pénzügyi helyzetét anélkül javítja, hogy e célok eléréséhez szükséges lenne (lásd analógia útján: 2013. június 13-i HGA és társai kontra Bizottság ítélet, C-630/11 P-C-633/11 P, EU:C:2013:387, 104. pont; 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 49. pont).
- 31 Ugyanakkor, ellentétben azzal, amit a Ryanair sugall, önmagában az a tény, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti támogatást csak egyetlen vállalkozásnak nyújtják, mint a jelen ügyben a SAS-nak, a szóban forgó rendkívüli esemény által potenciálisan károsított több vállalkozás közül, nem jelenti azt, hogy e támogatás szükségképpen más célokra irányulna, kizárva az e rendelkezés által követett célt, vagy hogy azt önkényesen nyújtják.
- 32 Ebben az összefüggésben el kell utasítani a Ryanair arra alapított érvelését, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának célja azt feltételezi, hogy az érintett tagállam „végső biztosítónak” jár el, mivel e rendelkezés ilyen értelmezése nem tűnik ki sem annak szövegéből, sem pedig annak a jelen ítélet 19. és 20. pontjában felidézett céljából.
- 33 Végül, amennyiben a Ryanair a Bizottságnak a Covid19-világjárványt megelőző határozathozatali gyakorlatára hivatkozik, elegendő rámutatni arra, hogy a jelen ügyben kizárólag az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján kell értékelni a vitatott határozat, majd ezt követően a megtámadott ítélet jogszerűségét, nem pedig ezen intézmény állítólagos korábbi határozathozatali gyakorlata alapján (lásd analógia útján: 2011. július 21-i Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság ítélet, C-459/10 P, EU:C:2011:515, 50. pont; 2020. március 26-i Larko kontra Bizottság ítélet, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 114. pont).
- 34 A fentiekből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 26. pontjában azt állapította meg, hogy a Ryanair megalapozatlanul állította, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot pusztán amiatt, hogy a szóban forgó intézkedésnek nem volt kedvezményezettje a Covid19-világjárvány által okozott károkat elszenvedő összes károsult.
- 35 Következésképpen az első jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 36 Második jogalapjával, amely a megtámadott ítélet 31–66. pontjára vonatkozik, és nyolc részből áll, a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amikor tévesen azt állapította meg, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontján alapul, valamint hogy az arányos a SAS által a Covid19-világjárvány miatt elszenvedett károkra tekintettel.
- 37 Az első részben a Ryanair azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy határozott, hogy az olyan intézkedés, mint a szóban forgó intézkedés, amely az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethetőnek nyilvánított svéd támogatási programhoz képest másodlagos jellegű, ugyanezen cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján engedélyezhető. E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 34. pontjában tévesen állapította meg, hogy az EUM-Szerződéssel nem ellentétes e rendelkezések egyidejű alkalmazása, feltéve hogy teljesülnek az e két rendelkezés mindegyikében foglalt feltételek.
- 38 Ez az indok többek között jogilag téves, mivel a károk és a támogatás közötti közvetlen kapcsolat követelményére tekintettel nem tekinthető úgy, hogy az érintett tagállam az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának megfelelően „végső biztosítóként” jár el, ha egyidejűleg – és ugyanazon intézkedés révén – az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontjában előírt eltérés fennállását igazoló céltól eltérő politikai célt kíván követni. A Törvényszék álláspontja azt eredményezné, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának és az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése b) pontjának különböző rendelkezéseit egyetlen „válságrendszerbe” „egyesítenék”, amelynek jogalapjai megkülönböztetés nélkül felcserélhetők lennének.
- 39 Második jogalapjának második részében a Ryanair azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 40. pontjában a Törvényszék tévesen értelmezte a 2004. november 11-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-73/03, EU:C:2004:711) 40. és 41. pontját, amennyiben azokból valószínűségi kritériumra következtetett. Amennyiben ugyanis az érintett intézkedés jövőbeli károk fedezésére szolgál, mint a jelen ügyben is, a belső piaccal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni minden olyan támogatást, amely meghaladhatja a kedvezményezett vállalkozások veszteségeit, függetlenül attól, hogy a károk túlkompenzációjának bekövetkezése mennyire valószínű. A túlzott mértékben folyósított támogatás visszatéríttetését szolgáló mechanizmus előírása nem elegendő annak elkerüléséhez, hogy a kedvezményezett vállalkozás – még ha csak átmenetileg is – jogtalan előnyre tegyen szert.
- 40 A harmadik részben a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának és az annak alapjául szolgáló arányossági kritériumnak az alkalmazása során tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amennyiben tévesen állapította meg, hogy a Bizottság helyesen indokolta a vitatott határozatot, noha a SAS által elszenvedett kár ezen intézmény által alkalmazott számítási módszere nem volt kellően pontos.
- 41 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamely támogatás az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja címén csak az elszenvedett károk pontos értékelésének módszere alapján engedélyezhető. A jelen ügyben a megtámadott ítélet 46. pontjában szereplő indok, amely szerint a Bizottság a vitatott határozatban kellő pontossággal meghatározta a kár értékelésére vonatkozó számítási módszert, összeegyeztethetetlen e határozat tartalmával, különösen annak 35. pontjával, amely pontosítja, hogy a svéd hatóságok

kötelezettséget vállaltak arra, hogy legkésőbb 2020. december 31-ig benyújtják a kár számszerűsítésére alkalmazott módszert a Bizottság általi előzetes jóváhagyás céljából. A szóban forgó intézkedés tehát nem más, mint a SAS-nak több mint egy éven keresztül, vagyis az e légitársaság által elszenvedett tényleges veszteségekről szóló első jelentésig adott biankó csekk.

42. Második jogalapjának negyedik részében a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amennyiben a megtámadott ítélet 47. és 48. pontjában azt állította, hogy a Ryanair nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná, hogy a vitatott határozatban meghatározott számítási módszer lehetővé tette volna a SAS által ténylegesen elszenvedett kárt maghaladó állami támogatás folyósítását. A fellebbező szerint annak ellenőrzése érdekében, hogy a számítási módszer a jelen ügyben ilyen kockázattal jár-e, a Törvényszék azt vizsgálta, hogy annak alkalmazása „esetleg” túlkompenzációhoz vezet-e. Márpedig a Ryanair számos bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy a SAS-nak nyújtott támogatás valóban meghaladta a veszteségeket. Ezenkívül a Törvényszék érvelése ebben az összefüggésben ellentmondásos. Így a kár kiszámítása céljából a Törvényszék egyrészt elismerte a kár számszerűsítése érdekében kizárandó változó költségek jelentőségét, másrészt úgy vélte, hogy a fellebbezőnek bizonyítania kellett volna, hogy az e költségekre vonatkozó információk hiánya a kárnál nagyobb összegű támogatás kifizetéséhez vezethet. Ráadásul a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a bizonyítási terhet következetesen a fellebbezőre hárította, nem pedig a Bizottságra.
43. Az ötödik részben a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel nem vonta le a következtetéseket abból, hogy a megtámadott ítélet 49. pontjában elismerte, hogy a Bizottság által meghatározott módszer nem tette lehetővé annak elkerülését, hogy a károk értékelése magában foglalja a SAS által hozott, a Covid19-világjárvánnyal közvetlen kapcsolatban nem álló döntések következményeit is. A Törvényszék e tekintetben is megfordította a bizonyítási terhet, amikor úgy ítélte meg, hogy a fellebbező nem bizonyította, hogy e világjárvány hiányában a SAS bevételei valószínűleg csökkentek volna.
44. A hatodik részben a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 51. pontjában az ezen ítélet 25. pontjára való egyszerű utalással elutasította a fellebbező azon érvét, amely szerint a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie a Svédországban működő többi légitársaság által elszenvedett kárt. Az az elv ugyanis, amely szerint a támogatásnak arányosnak kell lennie a kárral, megköveteli, hogy a kárt ne csak a támogatás kedvezményezettje, hanem annak versenytársai vonatkozásában is értékeljék. A jelen ügyben tehát értékelni kellett volna a szóban forgó intézkedés által a Svédországban működő többi légitársaságra gyakorolt hatást. Mindenesetre a Törvényszék nem állíthatja érvényesen – amint azt a megtámadott ítélet 8. és 84. pontjában tette –, hogy a szóban forgó intézkedést a SAS által a versenyhelyzete miatt elszenvedett jelentősebb kárra tekintettel indokolták, és nem tagadhatja meg e helyzet figyelembevételét a támogatásnak az e társaság által elszenvedett kárhoz viszonyított arányosságának értékelése során.
45. Második jogalapjának hetedik részében a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy az igazolta, hogy a Bizottság nem vette figyelembe a Norvég Királyság által nyújtott támogatást, figyelemmel a Svéd Királyság azon kötelezettségvállalására, hogy utólagosan kéri a támogatás visszatérítését abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés más intézkedésekkel együtt, ideértve a külföldi hatóságok által nyújtott intézkedéseket is, meghaladja a SAS által ténylegesen elszenvedett kárt, holott a Bizottságnak eleve figyelembe kellett volna vennie a Norvég Királyság által nyújtott támogatást, mivel az a vitatott határozat meghozatalának időpontjában ismert volt.

- 46 E jogalap nyolcadik részében a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben a megtámadott ítélet 62. és 63. pontjában elutasította azon érvét, amely szerint az abból eredő versenyelőnyt, hogy a SAS volt az egyetlen olyan légitársaság, amely a szóban forgó intézkedés kedvezményezettje, figyelembe kellett volna venni a támogatás összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján történő értékelése során. Az ilyen értékelés alapvető fontosságú annak meghatározásához, hogy a támogatás nem lépi-e túl a kinyilvánított céljának eléréséhez szükséges mértéket, és ezért arányos-e.
- 47 A Bizottság, a Francia Köztársaság, a Svéd Királyság és a SAS azt állítja, hogy a második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 48 A második jogalapnak a megtámadott ítélet 34. és 35. pontja ellen irányuló első részét illetően meg kell állapítani egyrészt, hogy – amint az a megtámadott ítéletnek a Ryanair által nem vitatott 32. és 33. pontjából kitűnik – a szóban forgó intézkedés a korábban engedélyezett svéd támogatási programhoz képest csak abban az értelemben volt „másodlagos” jellegű, hogy csupán az e támogatási program keretében támogatható légitársaságok lehettek a korábban engedélyezett egyedi támogatások kedvezményezettjei, amely egyedi támogatásoknak a szóban forgó intézkedés részét képezte, és amelyeket a Svéd Királyság e társaságoknak kívánt nyújtani, mivel nehéznek bizonyult számukra, hogy az említett támogatási programban előírt feltételek mellett hitelhez jussanak. E jellemzőn kívül a szóban forgó intézkedés tehát a svéd támogatási programtól független támogatási intézkedésnek minősül, amelyet az előbbtől elkülönülő bejelentés és az előbbtől elkülönülő, összeegyeztethetőségről szóló bizottsági határozat tárgyát képezte.
- 49 Másrészt meg kell állapítani, hogy a Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 34. pontjában a szóban forgó intézkedés alapjául szolgáló EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának és a svéd támogatási program alapjául szolgáló EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése b) pontjának „egyidejű alkalmazására” hivatkozik, semmi esetre sem utal arra, hogy a SAS e két külön támogatási intézkedésből részesült volna. Ellenkezőleg, a megtámadott ítélet 32. pontjából kitűnik, hogy a SAS nem részesülhetett egyszerre a szóban forgó intézkedés és a svéd támogatási program előnyeiből. Egyébiránt nem vitatott, hogy nem részesült e támogatási program előnyeiből.
- 50 Ily módon e két rendelkezés egyidejű alkalmazására való hivatkozással a Törvényszék annak pontosítására szorítkozott, hogy nem kizárt, hogy valamely tagállam több támogatási intézkedést fogadjon el az EUMSZ 107. cikk (2) vagy (3) bekezdésében előírt különböző eltérések alapján ugyanazon esemény tekintetében, mint a jelen ügyben is.
- 51 Amint ugyanis arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 34. pontjában helyesen rámutatott, a Covid19-világjárványhoz hasonló esemény mind az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „rendkívüli eseménynek”, mind pedig az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében vett, a „gazdaság[ban] bekövetkezett komoly zavar[t]” előidéző eseménynek minősíthető.
- 52 E körülmények között, amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 34. pontjában helyesen megállapította, az EUM-Szerződéssel nem ellentétes e rendelkezéseknek a jelen ítélet 50. pontjában jelzett értelemben vett, egyidejű alkalmazása, amennyiben mindegyik említett rendelkezés feltételei teljesülnek.

- 53 Végül, amennyiben ezen első rész alátámasztása érdekében a Ryanair – csakúgy, mint az első jogalapja keretében – azt állítja, hogy nem tekinthető úgy, hogy az érintett tagállam „végső biztosítónak” jár el, amint azt az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja előírja, ha ugyanazon intézkedéssel az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontjában szereplő céltól eltérő célt kíván követni, a jelen ítélet 32. pontjából az következik, hogy ez az érv téves előfeltevésen alapul.
- 54 A fentiekből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 35. pontjában úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható, jóllehet a svéd támogatási programot az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján nyilvánították a belső piaccal összeegyeztethetőnek.
- 55 Ezért a második jogalap első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 56 A második jogalap második–nyolcadik része a megtámadott ítélet 39–66. pontja ellen irányul, amelyekben a Törvényszék megvizsgálta és elutasította az első fokon benyújtott kereset második jogalapjának második részét, amely a szóban forgó intézkedésnek a SAS által elszenvedett károkhoz viszonyított arányosságának vitatására irányul, különösen annyiban, amennyiben a Bizottság engedélyezte e károk esetleges túlkompensációját.
- 57 A második jogalap e részeinek vizsgálata céljából előzetesen meg kell állapítani, hogy – amint az a jelen ítélet 30. pontjából kitűnik – az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése alapján nyújtott támogatásnak szükségesnek kell lennie az e rendelkezésben meghatározott célok eléréséhez, így nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek az olyan támogatás, amely a kedvezményezett vállalkozás pénzügyi helyzetét anélkül javítja, hogy e célok eléréséhez szükséges lenne (lásd analógia útján: 2013. június 13-i HGA és társai kontra Bizottság ítélet, C-630/11 P-C-633/11 P, EU:C:2013:387, 104. pont; 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 49. pont).
- 58 Ami az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontját illeti, amint az a Bíróságnak a jelen ítélet 20. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatából kitűnik, e rendelkezés értelmében kizárólag a természeti csapások vagy más rendkívüli események által közvetlenül okozott károk téríthetők meg.
- 59 Ebből következik, hogy a nyújtott támogatások nem haladhatják meg a kedvezményezettjeik által az érintett esemény következtében elszenvedett veszteségeket, amint azt a Bíróság lényegében már kimondta a megtámadott ítélet 40. pontjában említett 2004. november 11-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-73/03, EU:C:2004:711) 40. és 41. pontjában.
- 60 E tekintetben, amennyiben a Ryanair a második jogalapjának második részében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet e pontjában olyan téves valószínűségi kritériumot vezetett be, amely összeegyeztethetetlen a 2004. november 11-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-73/03, EU:C:2004:711) megállapításaival, meg kell állapítani, hogy e rész a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul, mivel a Törvényszék nem vezetett be ilyen kritériumot. Ezen ítélet 40. pontjában a Törvényszék csupán azt pontosította, hogy amennyiben a támogatás összege magasabb, mint a kedvezményezettje által elszenvedett károk, a támogatás e része nem igazolható az említett rendelkezés alapján. Mindenesetre a megtámadott ítéletből nem tűnik ki,

hogyan annak ellenőrzése érdekében, hogy a Bizottság a vitatott határozatban jóváhagyta-e a SAS által ténylegesen elszenvedett kár túlkompenzációját, a Törvényszék ilyen kritériumot alkalmazott volna, és hogy az így hatással lett volna-e ezen vizsgálat eredményére.

- 61 Következésképpen a második jogalap második részét megalapozatlanként el kell utasítani.
- 62 Amennyiben e jogalap harmadik részében a Ryanair először is azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 46. pontjában megállapította, hogy a Bizottság a vitatott határozatban a SAS által elszenvedett kár kiszámításának kellően pontos módszerét mutatta be, meg kell állapítani, hogy ezen ítélet 45. pontjában a Törvényszék visszautal a megtámadott ítélet 41. pontjára, amelynek keretében részletesen kifejtette a Bizottság által e kár értékelése során figyelembe vett valamennyi körülményt. A Törvényszék e részletes leírás alapján állapította meg e 45. pontban, hogy a Bizottság a vitatott határozatban egyrészt megjelölte azokat az elemeket, amelyeket a kár számszerűsítése érdekében figyelembe vett, vagyis a jövedelemkiesést, az elkerült változó költségeket és a haszonkulcs kiigazítását, valamint azt az időszakot, amelynek során e kár bekövetkezhet, másrészt pedig kifejtette, hogy a jövedelemkiesést a SAS összes jövedelmére, és nem csupán a légi utasszállításból származó bevételekre tekintettel kell meghatározni. Ezenkívül a Törvényszék rámutatott, hogy a Bizottság tudomásul vette a svéd hatóságok azon kötelezettségvállalását, hogy egyrészt elvégzik a SAS által elszenvedett kárnak és az általa végeredményben kapott támogatás összegének részletes és konkrét utólagos számszerűsítését, másrészt pedig biztosítják, hogy a SAS visszatérítse az említett kár esetleges túlkompenzációját.
- 63 Márpedig a SAS által elszenvedett kár meghatározására vonatkozó, a Bizottság által megállapított ezen elemek összességére tekintettel a Törvényszék téves jogalkalmazás nélkül állapíthatta meg a megtámadott ítélet 46. pontjában, hogy az ügy körülményeire, különösen e kár számszerűsítésének és a végeredményben nyújtott támogatás összegének szükségképpen távlati jellegére figyelemmel a vitatott határozat kellően pontos magyarázatot tartalmazott az említett kár számítási módszerére vonatkozóan.
- 64 A Ryanair állításával ellentétben ez a következtetés nem vonható kétségbe pusztán amiatt, hogy a svéd hatóságok a maguk részéről kötelezettséget vállaltak arra, hogy benyújtják a Bizottságnak a kár utólagos számszerűsítésére alkalmazott részletes számítási módszert.
- 65 Másodszor, amennyiben a Ryanair e harmadik részben azt kifogásolja, hogy a Törvényszék elferdítette az elé terjesztett tényeket, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből és az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből az következik, hogy kizárólag a Törvényszék rendelkezik hatáskörrel, egyrészt a tényállás megállapítására – kivéve, ha megállapításainak tárgyi pontatlansága a hozzá benyújtott ügyiratokból ered –, másrészt pedig a tények értékelésére (2020. június 25-i Satcen kontra KF ítélet, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 103. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 Ebből következik, hogy a tények értékelése, a Törvényszék előtt bemutatott bizonyítékok elferdítésének esetét kivéve, nem minősül a Bíróság felülvizsgálatának hatálya alá tartozó jogkérdésnek (2020. június 25-i Satcen kontra KF ítélet, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 104. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 67 Ha a fellebbező a bizonyítékoknak a Törvényszék általi elferdítésére hivatkozik, akkor az EUMSZ 256. cikk, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzata 168. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján pontosan meg kell jelölnie a Törvényszék által elferdített bizonyítékokat, és bizonyítania kell azokat az elemzési hibákat, amelyek a Törvényszéket az értékelése során ezen elferdítéshez vezették. Egyébiránt a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése (2020. június 25-i Satcen kontra KF ítélet, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 105. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy e rész alátámasztása érdekében a Ryanair nem jelöli meg azokat a bizonyítékokat, amelyeket a Törvényszék elferdített azon megállapítás levonása érdekében, amely szerint a Bizottság kellően pontos kárszámítási módszert terjesztett elő, és *a fortiori* nem bizonyítja, hogy e bizonyítékokat mennyiben ferdítették el.
- 69 Ebből következik, hogy a második jogalap harmadik része nem megalapozott.
- 70 E jogalap együttesen vizsgálándó negyedik és ötödik részében a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 47–49. pontját illetően tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amelyek szerint a fellebbező nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely alkalmas lett volna annak bizonyítására, hogy először is a Bizottság számítási módszere lehetővé teszi a SAS által ténylegesen elszenvedett kárnál nagyobb támogatás kifizetését, másodsor, hogy a Covid19-világjárványból eredő korlátozások bevezetését megelőző tizenkét hónap figyelembevétele arra vezethette a Bizottságot, hogy túlértékelje e kárt, és harmadszor, hogy e világjárvány hiányában a SAS bevételei a 2020 márciusától 2021 februárjáig tartó időszakban valószínűleg csökkentek volna a 2019 márciusától 2020 februárjáig terjedő időszakhoz képest.
- 71 Márpedig, mivel e részek alátámasztása érdekében a Ryanair annak kijelentésére szorítkozik, hogy az általa a Törvényszék elé terjesztett ténybeli elemek alkalmasak voltak e három érv megalapozottságának bizonyítására, a jelen ítélet 65. és 66. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az említett részt mint elfogadhatatlant el kell utasítani, mivel olyan konkrét bizonyítékok hiányában, amelyek lehetővé tennék a tények esetleges elferdítésének megállapítását, a fellebbező valójában a tények azon önálló értékelését kívánja megkérdőjelezni, amelyet a Törvényszék a megtámadott ítélet 50. pontjában annak megállapítása érdekében végzett, hogy a Bizottság nem követett el értékelési hibát a SAS által elszenvedett kár értékelését illetően.
- 72 Amennyiben a Ryanair ezenkívül azt állítja, hogy a Törvényszék ezáltal megfordította a bizonyítási terhet, amelynek szerinte a Bizottságot kellett volna terhelnie, emlékeztetni kell arra, hogy főszabály szerint a kérelmét vagy érvét alátámasztó tényeket állító személynek kell azok valódiságát illetően bizonyítékkal szolgálnia (lásd ebben az értelemben: 2001. június 26-i Brunnhofer ítélet, C-381/99, EU:C:2001:358, 52. pont; a Bíróság elnökének 2008. január 25-i Provincia di Ascoli Piceno és Comune di Monte Urano kontra Apache Footwear és társai végzése, C-464/07 P(I), EU:C:2008:49, 9. pont).
- 73 A Törvényszék tehát a bizonyítási teher megoszlására vonatkozó elvek megsértése nélkül állapíthatta meg, hogy a Ryanair nem bizonyította az azon érvelésének alátámasztása érdekében hivatkozott tényeket, amely szerint a Bizottság a SAS által elszenvedett kár értékelését illetően hibákat követett el.

- 74 Következésképpen a második jogalap negyedik és ötödik részét mint részben elfogadhatatlant, részben pedig megalapozatlant el kell utasítani.
- 75 E jogalap hatodik része lényegében azon alapul, hogy a Törvényszék annak vizsgálata során, hogy a Bizottság megalapozottan tekinthette-e úgy, hogy a szóban forgó intézkedés arányos a SAS által a Covid19-világjárvány miatt elszenvedett károkra tekintettel, és hogy nem részesül a kárának túlkompenzációjában, a megtámadott ítélet 51. pontjában tévesen utasította el a Ryanair azon érvét, amely szerint a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie a Svédországban működő többi légitársaságot ért károkat.
- 76 E tekintetben az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatási intézkedésnek a szóban forgó támogatás összegére tekintettel fennálló arányosságát illetően a jelen ítélet 59. pontjából kitűnik, hogy az nem lehet magasabb a kedvezményezettje által elszenvedett veszteségeknél. Amikor – mint a jelen ügyben is – egyedi támogatásról van szó, a Bizottság feladata, hogy a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során megvizsgálja, hogy a kedvezményezett nem kap-e olyan támogatási összeget, amely meghaladná azt a kárt, amelyet a szóban forgó rendkívüli esemény miatt ténylegesen elszenvedett.
- 77 Márpedig egy adott légitársasággal kapcsolatos ilyen értékelés szempontjából egyértelműen irrelevánsnak tűnik az a kérdés, hogy más társaságok is szenvedtek-e kárt ugyanezen esemény miatt, vagy ha igen, milyen mértékben.
- 78 Ezenkívül a jelen ítélet 22–26. pontjából kitűnik, hogy a Ryanair az első fellebbezési jogalapjának alátámasztása érdekében tévesen állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy határozott, hogy az érintett tagállam nem köteles figyelembe venni a szóban forgó rendkívüli esemény által okozott valamennyi kárt, vagy nem köteles e károk valamennyi károsultját támogatásban részesíteni. Ennélfogva a Törvényszék ugyanezen megfontolások alapján a megtámadott ítélet 51. pontjában helyesen állapította meg, hogy a kizárólag a SAS részére nyújtott támogatás engedélyezése nem függött annak Bizottság általi bizonyításától, hogy az ezen esemény által okozott kár csak e vállalkozást érintette.
- 79 Végül a Ryanair annak állítására szorítkozik, hogy ellentmondásos, hogy a Törvényszék a szóban forgó intézkedés szükségességét a SAS versenyhelyzetére való hivatkozással indokolta, de ezt a helyzetet nem vette figyelembe a támogatás arányosságának értékelése során, anélkül azonban, hogy pontosan megjelölte volna az ezen állítás alátámasztására szolgáló jogi érveket.
- 80 A fentiekből következik, hogy a második jogalap hatodik részét el kell utasítani.
- 81 Amennyiben a Ryanair e jogalap hetedik részében azt állítja, hogy ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 60. és 61. pontjában megállapított, a Bizottságnak a SAS által elszenvedett kár túlkompenzációja fennállásának értékelése során mindjárt az elején figyelembe kellett volna vennie a Norvég Királyság által nyújtott támogatást, ahelyett hogy megelégedne az utólagos értékeléssel, elegendő rámutatni arra, hogy a megtámadott ítélet 61. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság a vitatott határozatban valójában figyelembe vette a Norvég Királyság által nyújtott támogatásokat, és hogy a Ryanair nem terjesztett elő semmilyen, e megállapítás megcáfolására irányuló érvet.
- 82 Ezért a második jogalap hetedik részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

- 83 E jogalap nyolcadik részében a Ryanair lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 63. és 64. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a szóban forgó intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján történő értékelése, és különösen annak arányossága céljából nem köteles figyelembe venni a SAS abból eredő versenyelőnyét, hogy e támogatás egyedüli kedvezményezettje volt.
- 84 E tekintetben a főtanácsnok indítványának 48. pontjában foglaltakhoz hasonlóan meg kell állapítani, hogy a Ryanair állításával ellentétben a 2016. december 21-i Bizottság kontra Aer Lingus és Ryanair Designated Activity ítélet (C-164/15 P és C-165/15 P, EU:C:2016:990, 92. pont), amelyre a Törvényszék a megtámadott ítélet 63. pontjában hivatkozott, jóllehet az a jogellenes támogatás összegének a visszatéríttetése céljából történő meghatározására vonatkozik, a jelen ügyben releváns, mivel az említett 92. pontból arra lehet következtetni, hogy a támogatás által a kedvezményezettjének biztosított előny nem foglalja magában azt az esetleges gazdasági előnyt, amelyet e kedvezményezett ezen előny kihasználásával érne el.
- 85 Így a szóban forgó intézkedés, vagyis a garancia formájában nyújtott támogatás esetében a SAS-nak nyújtott támogatás összege, amelyet a Bizottságnak figyelembe kell vennie annak megállapításakor, hogy fennáll-e az e légitársaság által a szóban forgó rendkívüli esemény miatt elszenvedett károk esetleges túlkompenzációja, főszabály szerint, amint az az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikknek] a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közleményből (HL 2008. C 155., 10. o.) kitűnik, és amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 54. pontjában helyesen rámutatott, a SAS-ra a vitatott határozat elfogadásának időpontjában a szóban forgó intézkedés mellett és a szóban forgó intézkedés hiányában alkalmazott kamatmérték különbségének felel meg. Ezzel szemben e meghatározás során a Bizottságnak nem kell figyelembe vennie azt az esetleges előnyt, amelyet a SAS abból közvetetten szerzett volna, mint például a Ryanair által hivatkozott versenyelőnyt.
- 86 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 63–65. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem volt köteles figyelembe venni azt a versenyelőnyt, amelynek fennállására a Ryanair hivatkozott.
- 87 A fentiekre tekintettel a második jogalap nyolcadik részét mint megalapozatlant, következésképpen pedig e jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

- 88 Harmadik jogalapjával, amely a megtámadott ítélet 70–89. pontjára vonatkozik, a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amikor elutasította az első fokon benyújtott keresete harmadik jogalapjának első részét, és a megtámadott ítélet 89. pontjában úgy határozott, hogy indokolt volt, hogy a szóban forgó intézkedés előnyéből csak a SAS részesült, és hogy ezen intézkedés nem sérti a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét.
- 89 E tekintetben a Ryanair a harmadik jogalapjának első részében azt állítja, hogy a Törvényszék nem alkalmazta megfelelően az állampolgárság alapján történő bármely hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, amely az uniós jogrend egyik lényeges elve. Noha a Törvényszék a megtámadott

ítélet 80. pontjában elismerte, hogy a szóban forgó intézkedéssel bevezetett eltérő bánásmód, mivel csak a SAS-t részesíti előnyben, hátrányos megkülönböztetésnek tekinthető, tévesen állapította meg, hogy az ilyen hátrányos megkülönböztetést csak az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján kell értékelni, mivel e rendelkezés az EUMSZ 18. cikk értelmében vett, a Szerződésekben foglalt különös rendelkezésnek minősül. Ezenkívül a Törvényszéknek meg kellett volna vizsgálnia, hogy az ilyen hátrányos megkülönböztetés az EUMSZ 52. cikk értelmében vett közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokkal igazolt-e, vagy legalábbis objektív, az érintett személyek állampolgárságától független megfontolásokon alapul-e.

- 90 E jogalap második részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 74–77. pontjában a szóban forgó intézkedés céljának meghatározását illetően tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket. Többek között tévesen állapította meg a megtámadott ítélet 74. és 75. pontjában, hogy ezen intézkedésnek nem célja Svédország „összeköttetésének”, a „Skandinávián belüli megközelíthetőségnek” vagy a svéd gazdaságnak a fenntartása, ami a vitatott határozat túlzottan formalista értelmezését jelenti. Ez az állítás ráadásul ellentmond a megtámadott ítélet 82. pontjának. A Ryanair szerint a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 76. és 77. pontjában szereplő azon állításai is tévesek, amelyek szerint a szóban forgó intézkedésnek nem a piac szerkezetének fenntartása volt a célja, és hogy a hátrányos megkülönböztetés szorosan kapcsolódik a támogatás egyedi jellegéhez.
- 91 Harmadik jogalapjának harmadik részében a Ryanair arra hivatkozik, hogy a Törvényszék több tekintetben is tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 84. pontjában tévesen állapította meg, hogy a szóban forgó intézkedés által megállapított eltérő bánásmód igazolt volt, mivel a SAS-t a jelentősebb piaci részesedése miatt jobban érintették a Covid19-világjárványra vonatkozó korlátozások, mint a Svédországban jelen lévő többi légitársaságot.
- 92 Márpedig először is ez az igazolás sehol nem szerepelt a vitatott határozatban. Másodszor, ez az állítás lényegében annak kinyilvánítását jelentené, hogy egy jelentős piaci részesedéssel rendelkező vállalkozás jogosult lenne arra, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott valamennyi támogatást megkapja, ami ellentétes lenne az arányosság és a torzulásmentes verseny elvével. Harmadszor, amennyiben a megtámadott ítélet 85. pontjában a Törvényszék azzal az indokkal igazolja a SAS teljes támogatáshoz való ilyen jogát, hogy azt „arányaiban jelentős mértékben jobban érintik, mint a felperest”, ez az állítás „abszurd és nyilvánvalóan téves”. Negyedszer, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 87. pontjában megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés összegének relatív nagyságára tekintettel a fellebbező nem bizonyította, hogy ezen összegnek a Svédországban jelen lévő összes légitársaság közötti felosztása nem fosztotta volna meg a hatékony érvényesülésétől az említett intézkedést. Márpedig az ilyen „hatékony érvényesüléshez” kapcsolódó, a Törvényszék által nem pontosított kritérium „tisztán *sui generis* értelmezésnek” minősül. Mindenesetre ilyen elemzés sehol nem szerepel a vitatott határozatban.
- 93 A Bizottság, a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság azt állítja, hogy a harmadik fellebbezési jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 94 A harmadik jogalap második részében, amelyet elsőként kell megvizsgálni, a Ryanair először is lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék az ítélet 74–76. pontjában tévesen határozta meg a szóban forgó intézkedés célját, amint az a vitatott határozatból kitűnik, és tévesen állapította meg, hogy e cél nem Svédország „összeköttetésének”, a „Skandinávián belüli megközelíthetőségnek” vagy a svéd gazdaságnak a fenntartását foglalja magában.
- 95 E tekintetben meg kell állapítani, amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 75. pontjában rámutatott, hogy a vitatott határozatnak „Az intézkedés célja” című pontjában szereplő (9) preambulumbekzdéséből kifejezetten kitűnik, hogy e cél abban áll, hogy „részlegesen megtérítse a SAS részére a Covid19-világjárvánnyal összefüggő utazási korlátozások bevezetése nyomán a járatainak törléséből vagy átütemezéséből eredő kárt.” Ezzel szemben, ami a Svédország „összeköttetésének”, a „Skandinávián belüli megközelíthetőségnek” vagy a svéd gazdaságnak a fenntartását illeti, e szempontokra a vitatott határozat eltérő része, nevezetesen a „Kedvezményezett” című pont hivatkozik, amely kizárólag a szóban forgó intézkedés címzettjének minősülő vállalkozás profilját írja le, nem pedig ezen intézkedés célját.
- 96 E körülmények között a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, és nem ferdítette el a vitatott határozat szövegét, amikor a megtámadott ítélet 74. pontjában megállapította, hogy a szóban forgó intézkedésnek – e határozatra tekintettel – nem az volt a célja, hogy – a SAS számára a Covid19-világjárványból eredő kár részleges megtérítésén kívül – fenntartsa Svédország „összeköttetését”, a „Skandinávián belüli megközelíthetőséget” vagy a svéd gazdaságot.
- 97 Amennyiben a Ryanair ezt követően arra hivatkozik, hogy ellentmondás áll fenn egyrészt a megtámadott ítélet 74. és 75. pontjában, másrészt pedig a 82. pontjában szereplő indokok között, elegendő megállapítani, hogy ez utóbbi pontban a Törvényszék már nem a szóban forgó intézkedés ezen ítélet 74. és 75. pontjában említett célját vizsgálta, hanem az ezen intézkedés nyújtása részletszabályainak az e célra tekintettel való arányosságát, amely az említett ítélet 80–87. pontjának tárgyát képezi.
- 98 Végül, amennyiben a harmadik jogalap második része a megtámadott ítélet 76. pontjára vonatkozik, amelyben a Törvényszék elutasította a fellebbező azon érvét, amely szerint a szóban forgó intézkedés célja a piaci szerkezet fenntartása volt, e megállapítás – ugyanazon okból, mint amely a jelen ítélet 95. pontjában szerepel – nem minősül téves jogalkalmazásnak.
- 99 A harmadik jogalap második részét tehát e tekintetben mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 100 Az e jogalap első és második részében egyaránt előadott utolsó érvel a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 77. és 80. pontjában tévesen alkalmazta a jogot a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének, közelebbről pedig az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetés EUMSZ 18. cikk első bekezdésében rögzített tilalmának alkalmazása során.
- 101 Először is a Ryanair arra vonatkozó állítását illetően, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 77. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősüljön, valamennyi alábbi feltétel teljesülése szükséges. Először is állami beavatkozásról vagy legalábbis állami forrásból történő beavatkozásról kell, hogy szó legyen. Másodszor ennek a beavatkozásnak érintenie kell a tagállamok közötti

kereskedelmet. Harmadszor a kedvezményezettjét szelektív előnyben kell részesítenie. Negyedszer torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (lásd különösen: 2018. június 28-i Németország kontra Bizottság ítélet, C-208/16 P, EU:C:2018:506, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 102 Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése tehát az ilyen jellemzőkkel rendelkező intézkedések tekintetében írja elő a belső piaccal való összeegyeztethetlenség elvét, mivel alkalmasak a verseny torzítására, és sérthetik a tagállamok közötti kereskedelmet.
- 103 Közelebbről, a szelektivitásnak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdéséből eredő követelménye azt feltételezi, hogy a Bizottság bizonyítsa, hogy a tág értelemben vett gazdasági előny, amely közvetlenül vagy közvetve egy adott intézkedésből származik, kifejezetten egy vagy több vállalkozásnak kedvez. Ennek érdekében a Bizottság feladata különösen annak bizonyítása, hogy az érintett intézkedés különbségtételt vezet be az elérni kívánt célra tekintettel hasonló helyzetben lévő vállalkozások között. Szükséges tehát, hogy az előnyt szelektív módon biztosítsák, továbbá hogy az alkalmas legyen arra, hogy bizonyos vállalkozásokat másoknál kedvezőbb helyzetbe hozzon (lásd ebben az értelemben: 2016. június 30-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-270/15 P, EU:C:2016:489, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 104 Amennyiben – mint a jelen ügyben is – az érintett intézkedést egyedi támogatásként alakították ki, a gazdasági előny azonosítása főszabály szerint lehetővé teszi az intézkedés szelektivitásának vélelmezését (2016. június 30-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-270/15 P, EU:C:2016:489, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 105 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 77. pontjában lényegében kimondta, hogy az egyedi támogatás jellegénél fogva eltérő bánásmódot valósít meg az e támogatásban részesülő vállalkozás és az összes többi, az elérni kívánt célra tekintettel hasonló helyzetben lévő vállalkozás között. Ezenkívül a Ryanair állításával ellentétben e 77. pontot nem lehet úgy értelmezni, hogy a Törvényszék ott úgy véli, hogy az olyan egyedi támogatás, amely szerinte ellentétes a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével, mégis összeegyeztethető a belső piaccal, mivel az említett pont végén kifejezetten kimondta, hogy az uniós jog lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy ilyen támogatásokat nyújtsanak, „feltéve, hogy az EUMSZ 107. cikkben előírt valamennyi feltétel teljesül”.
- 106 Ez utóbbi tekintetben az EUMSZ 107. cikk (2) és (3) bekezdése bizonyos eltéréseket ír elő a jelen ítélet 102. pontjában hivatkozott, az állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetlenségére vonatkozó elvtől. Így az ezen eltérést engedő rendelkezésekben előírt célok érdekében és követelmények szerint nyújtott állami támogatások összeegyeztethetők a belső piaccal vagy azzal összeegyeztethetőnek nyilváníthatók, függetlenül attól, hogy a jelen ítélet 101. pontjában említett jellemzőkkel rendelkeznek és az ott említett hatásokkal járnak.
- 107 Ebből következik, hogy – mivel különben az említett, eltérést engedő rendelkezések hatékony érvényesülését hiúsítanák meg – azok az állami támogatások, amelyeket e követelményeknek megfelelően, vagyis az ott elismert cél érdekében és az e cél eléréséhez szükséges és azzal arányos mértékben nyújtanak, nem tekinthetők a belső piaccal összeegyeztethetetlennek kizárólag a jelen ítélet 101. pontjában említett azon jellemzőkre vagy hatásokra tekintettel, amelyek minden állami támogatáshoz szorosan kapcsolódnak, azaz különösen az azzal összefüggő okokból, hogy a támogatás szelektív jellegű, vagy hogy torzítja a versenyt (lásd ebben az értelemben: 1977. március 22-i Iannelli & Volpi ítélet, 74/76, EU:C:1977:51, 14. és 15. pont; 2002. szeptember 26-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-351/98, EU:C:2002:530, 57. pont).

- 108 Egy támogatás tehát nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetetlennek olyan okok miatt, amelyek kizárólag ahhoz kapcsolódnak, hogy a támogatás szelektív, vagy hogy torzítja a versenyt, illetve azzal fenyeget.
- 109 Mindemellett, másodszor, a Ryanair azon állítását illetően, amely szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 80. pontjában nem alkalmazta az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának az EUMSZ 18. cikkben rögzített elvét, hanem a szóban forgó intézkedést az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontjára tekintettel vizsgálta meg, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EUMSZ 108. cikk szerinti eljárás soha nem vezethet a Szerződés különös rendelkezéseivel ellentétes eredményre. Így az olyan támogatás, amely önmagában vagy bizonyos feltételeinél fogva sérti az uniós jog rendelkezéseit vagy általános elveit, nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek (lásd ebben az értelemben: 2023. január 31-i Bizottság kontra Braesch és társai ítélet, C-284/21 P, EU:C:2023:58, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 110 Mindazonáltal, ami konkrétan az EUMSZ 18. cikket illeti, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint e cikk csak az uniós jog által szabályozott azon esetekben alkalmazható önállóan, amelyekre az EUM-Szerződés nem tartalmaz hátrányos megkülönböztetést tiltó különös szabályt (2017. július 18-i Erzberger ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 111 Mivel – amint arra a jelen ítélet 106. pontja emlékeztetett – az EUMSZ 107. cikk (2) és (3) bekezdése eltéréseket ír elő az e cikk (1) bekezdésében említett, az állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetlenségére vonatkozó elvtől, és így módon elismeri különösen a vállalkozások közötti eltérő bánásmódot, feltéve hogy megfelelnek az ezen eltérésekben előírt követelményeknek, ezen eltéréseket – amint arra a főtanácsnok az indítványának 64. pontjában rámutatott – az EUMSZ 18. cikk első bekezdése értelmében a Szerződésekben előírt „külön rendelkezéseknek” kell tekinteni.
- 112 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 80. pontjában megállapította, hogy az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja ilyen külön rendelkezésnek minősül, és csak azt kell megvizsgálni, hogy a szóban forgó intézkedés által előidézett eltérő bánásmód e rendelkezés alapján megengedett volt-e.
- 113 Ebből következik, hogy a Ryanair állításával ellentétben a szóban forgó intézkedésből eredő eltérő bánásmódot az EUMSZ 52. cikkben foglalt indokokra tekintettel sem kell igazolni.
- 114 A fentiekre tekintettel a harmadik jogalap második részének utolsó kifogását és első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 115 Harmadik jogalapjának harmadik részében a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amikor többek között a megtámadott ítélet 84–88. pontjában a szóban forgó intézkedés arányosságának kérdésével összefüggésben megvizsgálta a fellebbező azon, az ezen ítélet 83. pontjában ismertetett érvelésének megalapozottságát, amely szerint az ezen intézkedésből eredő eltérő bánásmód nem volt arányos, mivel ez utóbbi a SAS-nak a Covid19-világjárvány által okozott kár megtérítésére nyújtott teljes támogatást nyújtja, holott a SAS-t e kárnak csak 35%-a érte.

- 116 E tekintetben a Ryanair az első kifogásában lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék azáltal, hogy többek között a megtámadott ítélet 84. pontjában azt állította, hogy a SAS-t a jelentősebb piaci részesedései miatt jobban érintették a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben előírt korlátozások, mint a Svédországban jelen lévő többi légitársaságot, olyan indokolást adott elő, amely nem szerepelt a vitatott határozatban, így a Bizottság által e határozat alátámasztása érdekében elfogadott indokokat a saját indokolásával helyettesítette.
- 117 Márpedig, bár a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kétségtelenül kitűnik, hogy az EUMSZ 263. cikkben említett jogszerűségi vizsgálat keretében a Bíróság és a Törvényszék semmi esetre sem helyettesítheti a megtámadott jogi aktus kibocsátójának indokolását a saját indokolásával (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i World Duty Free Group és Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-51/19 P és C-64/19 P, EU:C:2021:793, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 84. pontjában a Törvényszék a fellebbezőnek a jelen ítélet 115. pontjában említett érvelésére válaszul a vitatott határozat tartalmának felidézésére, konkrétabban pedig arra szorítkozott, hogy következtetéseket vont le az abban foglaltakból, anélkül azonban, hogy helyettesítette volna e határozat indokolását.
- 118 Amennyiben e harmadik rész harmadik kifogásával a fellebbező a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 84. és 85. pontjában szereplő azon állításaira hivatkozik, amelyek szerint a SAS piaci részesedése „lényegesen magasabb volt, mint a legközelebbi versenytársáé”, és hogy a SAS-t „e korlátozások”, vagyis a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben előírt korlátozások, „arányaiban jelentős mértékben jobban érint[etté]k”, meg kell állapítani, hogy olyan önálló ténybeli értékelésekről van szó, amelyeket a Törvényszék ráadásul a teljesség kedvéért végzett el.
- 119 Ennélfogva e kifogást mint elfogadhatatlant el kell utasítani, annál is inkább, mivel a fellebbező nem bizonyítja, hogy a Törvényszék elferdítette volna e tényeket.
- 120 Ezenkívül, amennyiben a Ryanair e harmadik rész második és harmadik kifogásának alátámasztása érdekében lényegében arra hivatkozik, hogy az arányosság elve szerint a támogatásokat az általuk elszenvedett károkkal arányosan meg kellett volna osztani a szóban forgó rendkívüli esemény valamennyi károsultja között, ez az érvelés téves előfeltevésen alapul, amint az a jelen ítélet 21–26. pontjából kitűnik.
- 121 Ami a fellebbező harmadik jogalapja harmadik részének negyedik kifogását illeti, elegendő megállapítani, hogy az a megtámadott ítélet 87. pontjának vitatására irányul, amely a megtámadott ítélet 86. pontjában szereplő határozatára tekintettel mellékes jellegű, amely szerint a SAS javára alkalmazott eltérő bánásmód nem sérti az arányosság elvét. Ezt az érvet tehát mint hatástalant el kell utasítani.
- 122 A fentiekre tekintettel a harmadik jogalap harmadik részét mint megalapozatlant, következésképpen pedig e joglapot teljes egészében el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

A felek érvei

- 123 Negyedik jogalapjával, amely a megtámadott ítélet 94–96. pontjára vonatkozik, a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket és a bizonyítékokat, amikor elutasította az első fokon benyújtott keresete harmadik jogalapjának második részét, amelyben a Ryanair a letelepedés szabadságának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának megsértésére hivatkozott.
- 124 A Ryanair e jogalap első részével arra hivatkozik, hogy a Törvényszék – annak a megtámadott ítélet 94. pontjában történő megállapításával, hogy ő nem bizonyította, hogy a csak a SAS-nak kedvező vitatott intézkedés kizárólagos jellege mennyiben „alkalmas arra, hogy visszatartsa őt attól, hogy Svédországban telepedjen le, vagy hogy ezen országból kiinduló vagy ezen országba irányuló szolgáltatásokat nyújtson” – téves kritériumot választott annak értékeléséhez, hogy ezen intézkedés megakadályozta vagy kevésbé vonzóvá tette-e a szolgáltatásnyújtás szabadságának és a letelepedés szabadságának gyakorlását. Az ítélezési gyakorlatnak megfelelően a Törvényszéknek inkább azt kellett volna vizsgálnia, hogy a szóban forgó intézkedés alkalmas volt-e arra, hogy „bármely érdekelt piaci szereplőt”, a jelen ügyben tehát a SAS-tól eltérő, Svédországban működő légitársaságokat visszatartsa az e tagállamban történő letelepedéstől vagy szolgáltatásnyújtástól.
- 125 E jogalap második részében a Ryanair azt állítja, hogy az első fokon benyújtott keresetében a releváns kritériumnak megfelelően a jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy a szóban forgó intézkedés a gyakorlatban kizárólag azon légi fuvarozókat érinti hátrányosan, amelyek székhelye a Svéd Királyságtól eltérő tagállamban van. Ugyanis számos bizonyítékot szolgáltatott ezen intézkedésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságára gyakorolt korlátozó hatására vonatkozóan, és a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és elferdítette a bizonyítékokat azáltal, hogy nem vizsgálta meg azokat.
- 126 Az említett jogalap harmadik részében a Ryanair azt állítja, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 94. pontjában megállapítottakkal ellentétben bizonyította, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságának és a letelepedés szabadságának korlátozása nem volt igazolt. A Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az EUMSZ 18. cikkel összefüggésben átfogóan hivatkozott az EUMSZ 107. cikkre vonatkozó érvelésére, amikor a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozásával foglalkozott. Valójában a Törvényszéknek, és előtte a Bizottságnak, meg kellett volna vizsgálnia, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságának a szóban forgó intézkedés által előidézett korlátozása közérdeken alapuló nyomós okkal igazolt, hátrányos megkülönböztetéstől mentes, szükséges és a kitűzött közérdekű célhoz képest arányos volt-e. Márpedig a fellebbező olyan ténybeli és jogi elemeket azonosított, amelyek bizonyítják, hogy a szóban forgó intézkedésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságát illetően olyan korlátozó hatásai voltak, amelyek sem szükségesek, sem megfelelőek, sem pedig arányosak nem voltak az intézkedés kinyilvánított célkitűzéséhez képest. A Törvényszék „tagadta ezt a valóságot”, és ennél fogva tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket.
- 127 A Bizottság, a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság azt állítja, hogy a negyedik fellebbezési jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 128 Amennyiben e fellebbezési jogalap első részében a Ryanair azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 94. pontjának első mondatában téves kritériumot alkalmazott annak értékelése során, hogy a szóban forgó intézkedés akadályozza vagy kevésbé vonzóvá teszi-e a szolgáltatásnyújtás szabadságának és a letelepedés szabadságának a gyakorlását, meg kell állapítani, hogy e rész e pont téves értelmezésén alapul. Anélkül ugyanis, hogy meg kellene vizsgálni, hogy – amint azt a Ryanair állítja – a Törvényszék tévesen alkalmazta-e a jogot az őt terhelő bizonyítási teher terjedelmét illetően, e pont második mondatából az következik – amint arra a francia kormány a válaszbeadványában helyesen rámutatott –, amely mondat a megtámadott ítélet 70–89. pontjára utal, amelyekben a Törvényszék a szóban forgó intézkedés arányosságát a Svédországban jelen lévő valamennyi légitársaság helyzetére tekintettel elemezte, hogy a Törvényszék általánosságban korlátozó hatások fennállására, tehát olyan hatások fennállására hivatkozott, amelyek nem kizárólag a Ryanair, hanem a Svédországban működő vagy működni kívánó valamennyi légitársaság tekintetében jelentkeznének.
- 129 Ennélfogva e részt mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 130 A negyedik jogalap együttesen vizsgálandó második és harmadik részében a Ryanair lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 94. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, mivel csak azt vizsgálta meg, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikk kritériumaira tekintettel csak a SAS javára szolgált, ahelyett hogy megvizsgálta volna, hogy ez az intézkedés igazolt volt-e a szolgáltatásnyújtás szabadságára vagy a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezésekben hivatkozott indokokra tekintettel. Márpedig a Ryanair olyan ténybeli és jogi elemeket terjesztett a Törvényszék elé, amelyek bizonyítják e rendelkezések megsértését.
- 131 E tekintetben, amint arra a jelen ítélet 109. pontja emlékeztetett, az EUMSZ 108. cikk szerinti eljárás soha nem vezethet a Szerződés különös rendelkezéseivel ellentétes eredményre. Így az olyan támogatás, amely önmagában vagy bizonyos feltételeinél fogva sérti az uniós jog rendelkezéseit vagy általános elveit, nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek.
- 132 Mindazonáltal egyrészt, amint arra a főtanácsnok az indítványának 85. pontjában lényegében rámutatott, valamely támogatási intézkedés által a szolgáltatásnyújtás szabadságára vagy a letelepedés szabadságára gyakorolt korlátozó hatások nem minősülnek a Szerződés által tiltott korlátozásnak, amennyiben az állami támogatás jellegében rejlő olyan hatásról lehet szó, mint annak szelektív jellege.
- 133 Másrészt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy amikor valamely támogatás feltételei e tekintetben olyan elválaszthatatlanul összefüggenek a támogatás céljával, hogy nem lenne lehetséges azokat külön-külön vizsgálni, akkor a támogatás egészének összeegyeztethetőségére vagy összeegyeztethetetlenségére gyakorolt hatásukat szükségszerűen az EUMSZ 108. cikkben meghatározott eljárás révén kell értékelni (lásd ebben az értelemben: 1977. március 22-i Iannelli & Volpi ítélet, 74/76, EU:C:1977:51, 14. pont; 2023. január 31-i Bizottság kontra Braesch és társai ítélet, C-284/21 P, EU:C:2023:58, 97. pont).
- 134 Márpedig a jelen ügyben, amint az a jelen ítélet 95. pontjából kitűnik, a SAS-nak a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjeként való kiválasztása ezen intézkedés céljának részét képezi, és mindenesetre, noha e kiválasztást az említett intézkedés egyik feltételének kell tekinteni, a Ryanair nem vitatja, hogy az ilyen feltétel elválaszthatatlanul kapcsolódik az említett célhoz,

amely nem más, mint e vállalkozás részére a Covid19-világjárványból eredő kár részleges megtérítése. Ebből következik, hogy az a hatás, amely a SAS-nak a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjeként a belső piacon való kiválasztásából ered, nem képezheti olyan vizsgálat tárgyát, amely elkülönül e támogatási intézkedés egésze belső piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálatától az EUMSZ 108. cikkben előírt eljárás keretében.

- 135 A fenti indokokból, valamint a többek között a jelen ítélet 107. és 108. pontjában megállapítottakból következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 94. pontjában lényegében úgy ítélte meg, hogy annak megállapításához, hogy a szóban forgó intézkedés, mivel csak a SAS javára szolgált, a letelepedés szabadsága és a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősül, a fellebbezőnek a jelen ügyben bizonyítania kellett volna, hogy ez az intézkedés olyan korlátozó hatásokat váltott ki, amelyek meghaladják az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontjában előírt követelményeknek megfelelően nyújtott állami támogatáshoz szorosan kapcsolódó hatásokat.
- 136 Márpedig a Ryanair által a negyedik jogalap második és harmadik részének alátámasztására előadott érvelés összességében a SAS-nak a támogatási intézkedés kedvezményezettjeként való kiválasztásának és e kiválasztás következményeinek kifogásolására irányul, holott ez utóbbi szorosan kapcsolódik ezen intézkedés szelektív jellegéhez.
- 137 Ezenkívül az általa a Törvényszék elé terjesztett bizonyítékokat illetően meg kell állapítani, hogy a Ryanair nem terjesztett elő olyan érvet, amely alkalmas lenne annak bizonyítására, hogy a Törvényszék elferdítette e bizonyítékokat.
- 138 A fentiekből következik, hogy a negyedik jogalapot el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

- 139 Ötödik jogalapjával a Ryanair azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amikor a megtámadott ítélet 99. és 100. pontjában megállapította, hogy az első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapja esetében, amely arra vonatkozik, hogy a Bizottság megtagadta a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását, megszűnt a jelzett célkitűzés, és annak nincs önálló tartalma.
- 140 Ellentétben ugyanis azzal, amit a Törvényszék megállapított, e jogalap az első fokon benyújtott kereset első három jogalapjától eltérő, önálló tartalommal bír, mivel az ellenőrzés kritériuma eltérő azon komoly nehézségek megállapítása tekintetében, amelyeknek a hivatalos vizsgálati eljárás megindításához kellett volna vezetniük, és akkor is teljesülhet, ha nem bizonyított, hogy a Bizottság vizsgálata során nyilvánvaló értékelési hiba vagy téves jogalkalmazás történt, amely érvek az első három jogalapot megalapozták.
- 141 Hasonlóképpen, az első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapja esetében nem szűnt meg a jelzett célkitűzés, mivel a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibájának bizonyítása teljesen eltér azon komoly nehézségek bizonyításától, amelyeknek a hivatalos vizsgálati eljárás megindításához kellett volna vezetniük. Ezenkívül a Ryanair e tekintetben önálló érveket hozott fel, bemutatva többek között, hogy a Bizottság nem rendelkezett a légi közlekedési ágazat szerkezetére vonatkozó piaci adatokkal, sem pedig a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó válság által okozott

károk összegének és a SAS-nak nyújtott támogatás mértékének értékelésére vonatkozó információkkal. Ebből kitűnik, hogy a Ryanair a Törvényszék előtt a Bizottság tájékoztatásában olyan hiányosságokat és mulasztásokat tárt fel, amelyek komoly nehézségekre világítottak rá, és amelyek a többi jogalaphoz képest „önálló tartalmat” képeztek.

- 142 A Bizottság, a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság azt állítja, hogy az ötödik fellebbezési jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 143 Amennyiben a felperes a Bizottság valamely állami támogatással szemben kifogást nem emelő határozatának megsemmisítését kéri, lényegében azt vitatja, hogy e határozatot anélkül fogadták el, hogy a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást indított volna, amivel megsértette eljárási jogait. Annak érdekében, hogy a megsemmisítés iránti kérelmének helyt lehessen adni, a felperes bármely azt bizonyító jogalaphoz hivatkozhat, hogy a Bizottság rendelkezésére álló információknak és bizonyítékoknak a bejelentett intézkedés előzetes vizsgálati szakaszban történő értékelésének kétségeket kellett volna ébresztenie a szóban forgó intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatosan. Az ilyen érvelés azonban nem változtathatja meg a kereset tárgyát és annak elfogadhatóságának feltételeit sem. Éppen ellenkezőleg, az összeegyeztethetőséggel kapcsolatos kétségek fennállása pont az a tényező, amelyet fel kell hozni annak bizonyítására, hogy a Bizottság köteles lett volna megindítani az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében, valamint az [EUMSZ] 108. [cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL 2015. L 248., 9. o.) 6. cikkének (1) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárást (lásd ebben az értelemben: 2011. május 24-i Bizottság kontra Kronoply és Kronotex ítélet, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 144 Az ilyen kérelem benyújtójának kell bizonyítania, hogy ezen összeegyeztethetőséggel kapcsolatban kétségek álltak fenn, így a Bizottság köteles lett volna megindítani az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást. Ezt a bizonyítékot mind e határozat elfogadásának körülményei, mind pedig e határozat tartalma vonatkozásában keresni kell, egybehangzó valószínűsítő körülmények együtteséből kiindulva (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i Bizottság kontra Tempus Energy és Tempus Energy Technology ítélet, C-57/19 P, EU:C:2021:663, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 145 Különösen a Bizottság által az előzetes vizsgálati eljárás során lefolytatott vizsgálat elégtelen vagy hiányos volta arra utaló valószínűsítő körülménynek minősül, hogy ezen intézmény komoly nehézségekkel szembesült a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során, aminek a hivatalos vizsgálati eljárás megindításához kellett volna vezetnie (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i Bizottság kontra Tempus Energy és Tempus Energy Technology ítélet, C-57/19 P, EU:C:2021:663, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 146 E tekintetben mindenekelőtt az arra alapított kifogást illetően, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 100. pontjában úgy ítélte meg, hogy az első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapja nem rendelkezett önálló tartalommal, meg kell állapítani, hogy valóban – amint arra a Ryanair a fellebbezésében hivatkozott –, amennyiben a Bíróság előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlata értelmében vett „komoly nehézségek” fennállása bizonyítást nyert volna, a vitatott határozatot ezen egyetlen indok alapján is meg lehetett volna semmisíteni, még akkor is, ha

egyébként nem került volna megállapításra, hogy a Bizottság által az ügy érdemére vonatkozóan végzett értékelések jogilag vagy ténybelileg tévesek voltak (lásd analógia útján: 2009. április 2-i Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság ítélet, C-431/07 P, EU:C:2009:223, 66. pont).

- 147 Ezenkívül az ilyen nehézségek fennállása többek között ezen értékelésekben kereshető, és főszabály szerint a felperes által a kifogást nem emelő határozat megalapozottságának vitatása érdekében előterjesztett jogalapokkal vagy érvekkel bizonyítható, még akkor is, ha e jogalapok vagy érvek vizsgálata nem vezet arra a következtetésre, hogy a Bizottság érdemi értékelése ténybeli vagy jogi szempontból téves (lásd ebben az értelemben: 2009. április 2-i Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság ítélet, C-431/07 P, EU:C:2009:223, 63. és 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 148 A jelen ügyben meg kell állapítani, amint arra a főtanácsnok az indítványának 93. pontjában rámutatott, hogy a Ryanair által első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapja lényegében az előzetes vizsgálati eljárás során a Bizottság által végzett vizsgálat hiányos és elégtelen jellegén, valamint a szóban forgó intézkedés összeegyeztethetőségének azon eltérő értékelésén alapult, amelyre a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás végén jutott volna. Márpedig e keresetből az is kitűnik, hogy e jogalap alátámasztása érdekében a fellebbező lényegében vagy az említett kereset első három jogalapja keretében kifejtett, a vitatott határozat megalapozottságára vonatkozó érveket vette át, vagy közvetlenül ezekre az érvekre utalt.
- 149 E körülmények között a Törvényszék a megtámadott ítélet 100. pontjában helyesen állapíthatta meg, hogy az első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapjának „nincs önálló tartalma” a kereset első három jogalapjához képest abban az értelemben, hogy az utóbbi jogalapok – köztük a Bizottság által lefolytatott vizsgálat hiányos és elégtelen jellegére alapított érvek – érdemi vizsgálata során nem volt köteles külön értékelni e kereset negyedik jogalapjának megalapozottságát, és ez annál is inkább így van, mivel – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet e pontjában szintén helyesen rámutatott – a Ryanair ez utóbbi jogalappal nem tárt fel olyan konkrét bizonyítékokat, amelyek alkalmasak lennének annak bizonyítására, hogy a Bizottság a szóban forgó intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során esetlegesen „komoly nehézségekkel” szembesült.
- 150 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 101. pontjában úgy ítélte meg, hogy nem szükséges megvizsgálni az első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapjának megalapozottságát, anélkül hogy egyébként meg kellene vizsgálni, hogy a Törvényszék helyesen állapította-e meg a megtámadott ítélet 99. pontjában, hogy e jogalap másodlagos jellegű, és hogy annak megszűnt a jelzett célkitűzése.
- 151 Ráadásul meg kell állapítani, hogy a Ryanair nem terjesztett elő egyetlen olyan érvet sem, amely bizonyíthatná, hogy a Törvényszék az első fokon benyújtott kereset negyedik jogalapjának vizsgálata keretében a jelen ítélet 67. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében elferdítette a bizonyítékokat.
- 152 A fentiekből következik, hogy az ötödik joglapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A hatodik jogalapról

A felek érvei

- 153 Hatodik jogalapjával a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és nyilvánvalóan elferdítette a tényeket, amikor a megtámadott ítélet 102–115. pontjában tévesen állapította meg, hogy a Bizottság nem sértette meg az EUMSZ 296. cikk második bekezdése alapján őt terhelő indokolási kötelezettséget.
- 154 A fellebbező szerint a Törvényszék érvelése arra enged következtetni, hogy a vitatott határozat elfogadásához vezető ténybeli háttér, vagyis a Covid19-világjárvány kitörése, és az a hatás, amelyet e helyzet a Bizottság határozatainak szövegezési minőségére gyakorolhatott, kimentheti azt aényt, hogy a vitatott határozat indokolásában alapvető fontosságú elemek hiányoznak, holott azok szükségesek lettek volna a fellebbező számára ahhoz, hogy megismerje a Bizottság következtetéseinek alapjául szolgáló konkrét érvelést. Az EUMSZ 296. cikk második bekezdésének ilyen tág, a Bíróság ítélkezési gyakorlatával ellentétes értelmezése minden értelmétől megfosztaná az indokolási kötelezettséget.
- 155 A Bizottság, a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság azt állítja, hogy a hatodik fellebbezési jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 156 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt indokolásnak a kérdéses jogi aktus jellegéhez kell igazodnia, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie az aktust kibocsátó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekelt megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, illetve hogy a hatáskörrel rendelkező bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére, és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem szükséges, hogy az indokolás valamennyi jelentőséggel bíró tény- és jogkérdésre külön kitérjen, mivel azt, hogy valamely aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében foglalt követelményeknek, nem pusztán a szövegére figyelemmel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére való tekintettel is (2021. szeptember 2-i Bizottság kontra Tempus Energy és Tempus Energy Technology ítélet, C-57/19 P, EU:C:2021:663, 198. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 157 Közelebbről, amikor – mint a jelen ügyben is – az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján hozott, valamely támogatási intézkedéssel szemben kifogást nem emelő határozatról van szó, a Bíróságnak már volt alkalma pontosítani, hogy az ilyen határozatnak, amelyet rövid határidőn belül hoznak meg, kizárólag azokat az okokat kell tartalmaznia – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 107. pontjában szintén helyesen rámutatott –, amelyek miatt a Bizottság úgy véli, hogy nem állnak fenn komoly nehézségek az érintett támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során, és hogy az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt indokolási kötelezettség szempontjából még e határozat tömör indokolását is elegendőnek kell tekinteni, amennyiben világosan és egyértelműen megfogalmazza azokat az indokokat, amelyek alapján a Bizottság úgy ítélte meg, hogy nem állnak fenn ilyen nehézségek, mivel ezen indokolás

megalapozottságának kérdése független e kötelezettségtől (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i Bizottság kontra Tempus Energy és Tempus Energy Technology ítélet, C-57/19 P, EU:C:2021:663, 199. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 158 Ezen, a megtámadott ítélet 105. és 107. pontjában helyesen felidézett követelmények fényében kell megvizsgálni, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta-e a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozatot a jogilag megkövetelt módon indokolták.
- 159 E tekintetben, amennyiben a Ryanair egyrészt lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék enyhítette az indokolási kötelezettségre vonatkozó követelményeket a Covid19-világjárvány azon kontextusára tekintettel, amelyben a vitatott határozatot elfogadták, meg kell állapítani, hogy semmi nem utal arra, hogy a Törvényszék azzal, hogy a megtámadott ítélet 102–115. pontjában az e világjárványhoz kapcsolódó válságra hivatkozott, e körülménnyel kívánta igazolni e határozat indokolásának hiányát.
- 160 Amennyiben a Ryanair másrészt számos olyan konkrét körülményre hivatkozik, amelyről a Bizottság az őt terhelő indokolási kötelezettség megsértésével nem határozott, vagy amelyet a vitatott határozatban nem értékelt, mint például a szóban forgó intézkedésnek az egyenlő bánásmód elvével, a letelepedés szabadságával és a szolgáltatásnyújtás szabadságával való összeegyeztethetőségét, valamint a SAS-nak biztosított versenyelőnyt, a kár és a támogatás összegének számítási módszerét, azon pontos okokat, amelyek miatt a SAS-t a Svédországban működő, kárt szenvedett többi légitársasághoz képest eltérően kezelték, valamint a szóban forgó intézkedés szubszidiaritását a svéd támogatási programhoz képest, meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 108–114. pontjában a Törvényszék e körülmények mindegyikét megvizsgálva úgy ítélte meg, hogy azok vagy nem relevánsak a vitatott határozat szempontjából, vagy pedig hogy e határozatban jogilag megkövetelt módon hivatkoztak azokra, hogy a Bizottság érvelése e tekintetben érthető legyen.
- 161 Márpedig nem tűnik úgy, hogy ezen értékelésekkel a Törvényszék megsértette volna a Bizottság által az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján hozott, kifogást nem emelő határozat indokolására vonatkozó, a jelen ítélet 156. és 157. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból eredő követelményeket, mivel ez az indokolás a jelen ügyben lehetővé teszi a Ryanair számára, hogy megismerje e határozat indokait, az uniós bíróság számára pedig, hogy e határozat tekintetében gyakorolja felülvizsgálati jogkörét, amint az egyébként a megtámadott ítéletből kitűnik.
- 162 Ezenkívül, mivel a hatodik jogalap keretében előadott érvelés valójában annak bizonyítására irányul, hogy a vitatott határozatot a Bizottság elégtelen vagy jogilag téves értékelése alapján fogadták el, ezt az érvelést, amely inkább e határozat megalapozottságára, mintsem az indokolás követelményére mint lényeges eljárási szabályra vonatkozik, a jelen ítélet 157. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel el kell utasítani.
- 163 A fentiekből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 115. pontjában úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozatot a jogilag megkövetelt módon indokolták.
- 164 Végül meg kell állapítani, hogy a Ryanair nem terjesztett elő egyetlen olyan érvet sem, amely alkalmas lenne annak bizonyítására, hogy a Törvényszék az első fokon benyújtott kereset ötödik jogalapjának vizsgálata során a jelen ítélet 67. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében elferdítette a ténybeli elemeket.

- 165 Következésképpen a hatodik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 166 Mivel a Bíróság a fellebbező által előterjesztett egyik jogalapnak sem adott helyt, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 167 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 168 E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében, amely ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján alkalmazandó a fellebbezési eljárásra, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fellebbezőt, mivel pervesztes lett, a Bizottság és a SAS kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen fellebbezéssel összefüggésben felmerült összes költség viselésére.
- 169 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság, amelyek beavatkozó felek az első fokú eljárásban benyújtott kereset keretében, és részt vettek a Bíróság előtti eljárásban, maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Ryanair DAC a saját költségein felül viseli az Európai Bizottság és a SAS AB részéről felmerült költségeket.**
- 3) A Francia Köztársaság és a Svéd Királyság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások